

BEHANDLINGEN INFÖR OOCYTFRYS - STEG FÖR STEG

1. Injektionsstart (Gonal-F, Menopur, Fostimon eller Bemfola) sker på första mensdagen, om inget annat sagts. Injektionerna tar du på kvällen, helst mellan 21.00 och 23.00. **Ring oss** när du har fått mens och har börjat, så ger vi dig en tid för ultraljudskontroll. **OBS!** Om din mens inte kommer vid väntad tid - kontakta oss så att vi kan anpassa förväntad vecka för ägguttag!

2. Kontroll av äggblåsornas tillväxt med **ultraljud** och **blodprov** görs vanligen på morgonen efter 5-7 injektionsdagar. Ibland behövs en andra kontroll efter ytterligare 2-3 dagar.

- På eftermiddagen då kontroll med ultraljud gjorts ringer en sköterska upp dig och ger vidare instruktioner. Då får du besked om ev ändrad dos, tidpunkt för nästa ultraljudsundersökning om sådan behövs, eller tidpunkt för ägglossningssprutan och ägguttagningen. Ha gärna den "röda lappen" framme vid telefonsamtalet.

3. Injektionerna med Fyremadel eller Cetrotide, börjar du normalt med på femte injektionsdagen – se röda lappen. I vissa fall skall du starta med dessa injektioner först efter besked vid första ultraljudsundersökningen. Injektionerna ska tas med 24 timmars mellanrum, på kvällen mellan kl 21 och 23, dvs vid samma tid som du injicerar stimuleringshormonet. Den sista injektionen Fyremadel eller Cetrotide ska tas kvällen innan du tar ägglossningssprutan. Tiden mellan dessa injektioner bör inte vara längre än 24-26 timmar.

När du har börjat med injektionerna bör du inte använda läkemedel innehållande acetylsalicylsyra pga att det kan öka blödningsbenägenheten vid den kommande ägguttagningen. Det gäller även Ipren, Diklofenak, Naproxen och motsvarande.

4. Ägglossningssprutan (Ovitrelle) ska du ta på kvällen, i allmänhet mellan kl 20.30 och 22.30. **Du får exakt tidpunkt för den sprutan av oss.** Läs mer på sista sidan om hur du skall göra. Vi kombinerar ofta Ovitrelle med 1 ml Suprefact eller 2 sprutor Gonapeptyl (eller ibland nässpray Synarela eller Suprecur).

OBS! Om du utvecklar många äggblåsor och riskerar att bli överstimulerad kan stimuleringen avslutas med enbart **injektion av en (1) ml Suprefact alternativt 2 st sprutor Gonapeptyl** (eller 3 puffar nässpray Synarela, 4 puffar om Suprecur). **Ovitrelle ska då inte användas alls.** Äggen mognar och kan hämtas ut. På så vis undviker man risken för överstimulering som är ett potentiellt farligt tillstånd. Mensen kommer i regel inom en vecka.

5. Uthämtning av ägg, follikelpunktion, sker c:a 1 1/2 dygn efter ägglossningssprutan. Denna morgon får du äta en flytande frukost, t ex fil eller yoghurt, men ingen fast föda. När du kommer till kliniken får du lugnande medicin (Midazolam) och smärtstillande (Alvedon). Du får sedan lokalbedövning i slidväggen och ytterligare bedövningsmedel intravenöst. Äggblåsorna punkteras via slidan under ultraljudskontroll och äggen sugts ut. Man kan inte räkna med att få ägg ur alla äggblåsorna. Ingreppet brukar ta c:a 10 min och är sällan förenat med smärta. Skulle det göra ont ger vi dig mer smärtstillande medicin. Planera att vara på kliniken 2-3 timmar. Du får inte köra bil den här dagen p g a de mediciner du fått.

Allmän information om behandlingen

Allmänt sett är komplikationsrisken mycket liten. Några långsiktiga risker föreligger inte utifrån dagens kunskap.

Behandlingen kan innebära viss risk för överstimulering med smärta, illamående, svullnad, och ev vätska i buken. Om du får överstimuleringsbesvär inträffar de vanligen efter ägguttagningen. I svårare fall kan poliklinisk behandling eller sjukhusvård krävas.

Infektion efter uttagningen av äggen är mycket ovanligt. Om en infektion tillstöter får du antibiotika och sjukhusvård kan krävas.

Behandlingen kan avbrytas av medicinska skäl, som vid för dåligt eller för kraftigt svar från äggstockarna.

Under behandlingen kan ni träffa flera av klinikens läkare och sköterskor. Uppföljande samtal kan ni i allmänhet få med den läkare eller sköterska som ni önskar.

Under stimuleringen och framför allt efter punktionen är det inte ovanligt med lätt värk och ibland huggsmärtor nedtill i magen. Detta beror på att äggstockarna blivit svullna. Efter punktionen kan det också bero på att en liten skvätt blod irriterar bukhinnan. Ta då lämpligen t ex Alvedon eller Panodil. Om du efter punktionen får feber eller svåra smärtor skall du kontakta oss. Tjänstgörande läkare har en sökare (Minicall). Numret hittar du här nedan.

Önskar du komma i kontakt när kliniken är stängd kan läkare sökas via Minicall. Ring 0746-514396, följ sedan instruktionerna så ringer läkaren upp efter en stund. Använd denna tjänst om ditt ärende är akut och inte kan vänta till nästa dag, och undvik om möjligt att söka på sen kväll eller under natten om det inte är absolut nödvändigt.

Kort information om medicinerna

Allmänt. Hämta ut medicinerna i god tid. En del apotek kan behöva beställa hem medicinen och det tar då en - tre dagar. Förvara alla medicinerna svalt – i sval eller i kylskåpsdörren.

Injektioner. Gonal-F, Menopur, Fostimon och Bemfola innehåller hypofyshormonet FSH som stimulerar tillväxten av äggblåsorna. Stimuleringen kan ge samma symtom i kroppen som före ägglossning, dvs svullnadskänsla och ägglossningsflytningar. Sådan flytning är vanlig och är inte ett tecken på att du kommer att ägglossa. Ibland kan man må illa i senare delen av stimuleringen, speciellt vid högre värden av östrogen (könshormonet från äggstockarna).

Gonal-F och Bemfola tas med injektionspenna. Se till att du fått instruktioner om hur de fungerar innan du börjar med injektionerna. På vår hemsida finns länkar som beskriver injektionstekniken.

Menopur och Fostimon är pulver som blandas med vätska. Injektionerna gör du med en vanlig spruta. Se till att du fått instruktioner om hur detta görs innan du börjar med injektionerna. Försök **inte** spruta ut ev små luftbubblor före. Det finns då risk att du oavsiktligt sprutar ut en mängd av det aktiva preparatet. Den lilla mängden luft som kan finnas i sprutan är helt ofarlig.

Fyremadel och Cetrotide blockerar hypofysen så att du inte kan ägglossa för tidigt under hormonstimuleringen. Fyremadel är färdigt att ta medan Cetrotide är ett pulver som blandas med medföljande spruta.

Ägglossningssprutan (Ovitrelle) innehåller graviditetshormon (hCG) och har samma effekt som hypofyshormonet LH ("ägglossningshormonet"). Medicinen startar sista steget i äggmognaden och ägglossning.

Ovitrelle är färdig att ges och tas med injektionspenna. Obs! Spruta in hela mängden vätska. Försök **inte** spruta ut ev luftbubblor före. Det finns då risk att du oavsiktligt sprutar ut en mängd av det aktiva preparatet. Den lilla mängden luft som kan finnas i sprutan är helt ofarlig.

Suprefact, Gonapeptyl, Synarela och Suprecur innehåller läkemedel som då en enstaka dos ges frisätter kroppens eget ägglossningshormon.